16 Kasım 2026 -Sayı 135

TEMA GRUP

2BLACKDOT··

''Esasen konu hep 2 nokta arasındadır''

Haftalık
Politik ve Jeopolitik
Gelişmeler

Bu hizmet size 2blackdot ve Tema Grup tarafından ücretsiz verilmektedir. Bu yazılanlar yatırım tavsiyesi değildir.

Hazırlayan: Hakan Çalışkantürk 2twoblackdots@gmail.com www.2blackdot.com

***** Yasal Uyarı:***** Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, yatırım ve kalkınma bankaları ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde ve yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel olarak sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu yorum ve tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihinize uygun olmayabilir. Bu nedenle sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Gerek bu yayındaki gerekse bu yayında kullanılan kaynaklardaki hata ve eksikliklerden ve bu yayındaki bilgilerin kullanılması sonucundaki yatırımcıların ve/veya ilgili kişilerin uğrayabilecekleri doğrudan ve/veya dolaylı zararlardan, kâr yoksunluğundan, manevi zararlardan ve her ne şekilde ve surette olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü zarardan dolayı 2blackdot ve Hakan Çalışkantürk sorumlu tutulamaz.

2blackdot haftalık bülteni yönetici özeti:

ASKERİ DURUM VE ENERJİ SAVAŞI

Cephe İlerlemesi Tıkandı
Rusya 2026'da günlük ortalama yalnızco 0,38 km² ilerleyebildi.

Kış Altyapı Kampanyası
Rusya baskıyı Ukrayno'nın kişlik enerji sistemlerine kaydırdı.

Rafinerilere Karşı Saldırı
Ukrayne bir haftada sekiz Rus petrol rafinerisini hedef aldı.

ABD Teknik Kısıtlamaları
Starehleld hız smırları Ukrayna önleyici dronlarını olumsuz etkiledi.

DİPLOMATİK TRAFİK VE MASADAKİ DENGELER

Oleşki Yorel Ateşkesi
29 Ekim'de insani odaklı insani mikro ateşkes sağlandı.

Abu Dabi Temasları
Dokuz ay sonra üçlü doğrudan görüşmeler gerçekleştirildi.

Geniş Kapsamlı Takas
Tarafiar 1.000-1.500 kişilik esir takasında uzlaştı.

Dublin ve E5 Formülü
Avrupa sürese E5 ve AB temsilcileriyle dahil oluyor.

RUSYA'NIN KATMANLI TALEPLERİ

Katman	Temel Talep	Stratejik Değerlendirme
Toprak	Donbas'ın tamamı ve ek alanlar	Donbas kırmızı çizgi, ek alanlar pazarlık payı.
Askeri	NATO yasağı ve ordu tavanı	Batılı asker yasağı en sert ayrışma alanı.
Avrupa Düzeni	NATO'nun 1997 sınırlarına çekilmesi	Gündemi ateşkesten uzaklaştıran çapa stratejisi.
Siyasi	Dini, dilsel ve siyasi düzenlemeler	Kyiv'de rejim değişikliği iması taşıyan taktik.
Ekonomik	Yaptırımların ve varlık engelierinin kalkması	AB ve Avrupa rızasını zorunlu kılan alan.
Süreç	Önce kapssmlı barış, sonra ateşkes	Zaman kazanma ve tırmanma aracı.

DENİZ CEPHELERİ: KARADENİZ VE BALTIK

Karadeniz Ticaret Riski
Tenımuz-Eylüi döneminde 387 ticari gemi saldırıya uğradı.

Çatışmanın Taşma Etkisi
Tehdit Romanya ve Bulgaristan kara sularına kadar genişledi.

Karadeniz Ticaret Riski
Temmaz Eylöl döneminde 387 ticari gemi saldırıya oğradı.

NATO Caydırıcılık Çizgisi
İttifak Ukrayna'ya yol heritası vermeden yardımı sürdürüyor.

Gölge Filo Tehdidi
Baltık'ta yaptırımaız tankerler hibrit savaş platformuna dünüştü.

Şenzen Zirvesi Beklentisi
Üçlü zirvede nükleer sılah kontrolü ön plana çıkıyor.

KÜRESEL GÜÇ STRATEJİLERİ

ABD İşlemsel Baskısı
Trump yönetimi yeni Kongre öncesi hızli anlaşma zurluyor.

Şenzen Zirvesi Beklentisi
Üçlü zirvede nükleer silah kontrolü ön plana çıkıyor.

GELECEK SENARYOLARI VE TÜRKİYE

Senaryo	Olasılık	Temel Dinamik / Türkiye İçin Çıkarım
Savaşarak Müzakere	**%55**	Kapsamlı ateşkes sağlanamaz, parçalı temaslar 2027'ye sarkar.
Kere Tipi Ateşkes	**%20**	ABD baskısı ve kış enerji kriziyle dondurulmuş hat oluşur.
ABD'nin Çekilmesi	**%15**	Washington desteği keser, Ukrayna kabule zorlanır.
NATO Topraklarına Taşma	**%10**	Baltık veya Karadeniz'de yaşanacak ölümlü kaza tırmanma yaratır.
Türkiye Stratejisi	**Kritik**	Mantrö dengesini korumak ve sayrüsefer güvenliğini sağlamak ana önzeliktir.

Gemini Notebook

2blackdot haftalık bülteni yönetici özeti:

RUSYA-UKRAYNA SAVAŞI;
"Yeni Yalta Masası'na Doğru: Abu Dabi'de Pazarlığı Yapılan Ukrayna Değil, Avrupa mı?

Özet: Kasım 2026 itibarıyla savaş sahada kilitlenmiş, masada ise genişlemiş durumda. Rusya 2026'nın ilk on ayında cephede yalnızca 117 km^2 net toprak kazandı (Al Jazeera, 06.11.2026). Buna rağmen Abu Dabi'de taleplerini daraltmadı; Ukrayna'nın ötesine, NATO'nun 1997 konumlarına çekilmesine kadar genişletti (Interfax-Ukraine, NYT'ye atıfla, 11.11.2026). En muhtemel senaryo, kısa vadede kapsamlı bir ateşkes değil, Avrupa'nın da dahil olduğu uzun ve parçalı bir müzakeredir.

Giriş: Paradoksun anatomisi

Savaş 10 Kasım'da 1.721'inci gününe girdi (ABC News, 10.11.2026). ISW hesabına göre Rusya'nın 2026'daki günlük net kazancı 0,38 km^2'; bu oran 2025'te 13,25 km^2 idi (Al Jazeera, 06.11.2026).

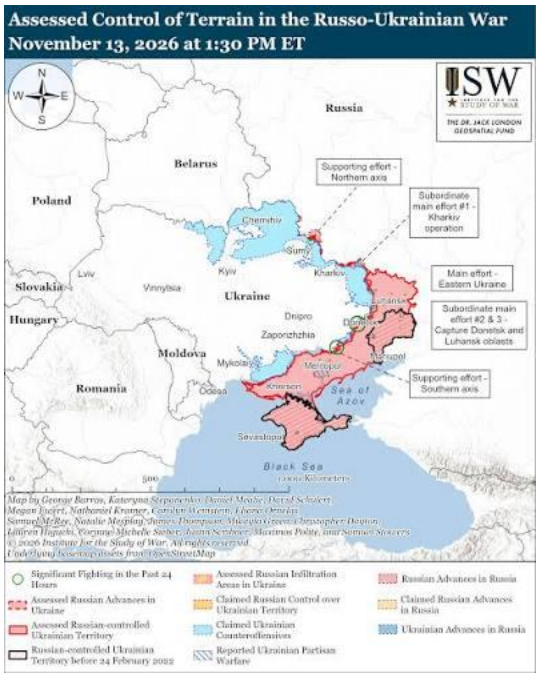
Kremlin, sahada elde edemediğini masada, Washington'un işlemsel yaklaşımı ve Trump yönetiminin zaman baskısı üzerinden almaya çalışıyor. Rusya'nın talepleri artık yalnızca Ukrayna'yla ilgili değil; Avrupa güvenlik mimarisinin yeniden yazılmasını hedefliyor. Bu nedenle Abu Dabi bir ateşkes müzakeresinden çok bir "düzen müzakeresi".

1. Askeri durum: Yıpratma savaşında terazinin dönüşü

Kara cephesi tıkandı

2026, Rusya'nın 2024-2025'teki yavaş ama istikrarlı ilerleme modeli yılı oldu. ISW'ye göre Aralık 2025-Mayıs 2026 arasında Rusya 40,64 km^2 ilerledi (Ukrinform, ISW verisine atıfla). ISW, Ukrayna'nın yılbaşından bu yana yaklaşık 1.080 km^2 geri aldığını ve Rusya'nın Donetsk'in tamamını alma planını operasyonel olarak boşa çıkardığını iddia etti (ISW, 21.10.2026).

Gerasimov 1 Eylül'den bu yana 1.800 km^2'den fazla toprak alındığını iddia ederken ISW aynı dönemde net 122 km^2 kayıp tespit etti (ISW, 16.10.2026). Putin'in 6.500 km^2'lik iddiası ISW verisinin yaklaşık 45 katı (United24, 03.10.2026). Tarafların kayıp rakamları ise bağımsız olarak doğrulanamamaktadır.

Kış enerji kampanyası ve karşı-yıpratma

Kara cephesindeki tıkanma Rusya'yı baskıyı enerji altyapısına kaydırmaya itti. FT'nin iki kaynağa dayanan haberine göre Putin kış boyunca kapsamlı altyapı saldırıları planlıyor (NV, FT'ye atıfla, 06.11.2026). Rusya, 6 Kasım'da biten haftada 2.346 dron ve 80'in üzerinde füze kullandı (Al Jazeera, 06.11.2026). Zelenski, Putin'in ikili bir enerji ateşkesi önerisini bizzat reddettiğini söyledi (Kyiv Post, 14.11.2026).

Ukrayna ise Rus petrol gelirlerinin altyapısını hedefliyor: Bir haftada sekiz rafineri vuruldu (Al Jazeera, 06.11.2026). OPEC verilerine göre Rus petrol üretimi Ocak'taki günlük 9,24 milyon varilden Ağustos'ta 8,72 milyon varile geriledi (LB.ua, Reuters'a atıfla, 05.10.2026).

Hava savunma açığı ve "teknik musluklar"

Zelenski 12 Kasım'da Starlink/Starshield hız sınırının (yaklaşık 161 km/s) cephe hattında yeniden uygulandığını, bunun Ukrayna'nın önleyici dronlarını etkisizleştirdiğini açıkladı; ABD hükümeti kısıtlamanın sorumluluğunu üstlendi (The Moscow Times, 12.11.2026). Ukrayna'nın elinde neredeyse hiç ABD yapımı Patriot önleyici füzesi kalmadığı bildiriliyor (AP, 19.10.2026).

Stratejik değerlendirme: Washington açık bir ambargo yerine uydu bağlantısı, istihbarat ve önleyici ikmali gibi Kyev'e baskı uyguluyor. Bu, Ukrayna'nın Rus enerjisine saldırılarını sınırlıyor, ama Rus kış kampanyasının etkisini de artırıyor. Cephe fiilen donmuşken savaşın gerçek cephesi enerji sistemleridir; kış ayları müzakereler için belirleyici olacaktır.

2. Diplomatik süreç: Oleşki'den Abu Dabi'ye, oradan Dublin'e

Oleşki: Sembolik ama öğretici

Beyaz Saray, Melania Trump'ın Rus kontrolündeki Oleşki için yerel bir ateşkes sağladığını ve ateşkesin 29 Ekim'de başlayacağını duyurdu (Beyaz Saray, 23.10.2026). Arabuluculuğun asıl sahibi tartışmalı; Papa XIV. Leo 16 Ekim'de Putin'le Oleşki'yi görüşmüştü (Al Jazeera, 27.10.2026). **Oleşki modeli, Rusya'nın kendi kontrolündeki bölgelerde insani "mikro ateşkeslere" açık olduğunu, ama bunları genel ateşkese dönüştürmeyi reddettiğini gösteriyor.**

Abu Dabi, 10-11 Kasım: Dokuz ay sonra üçlü masa

Taraflar Şubat'tan bu yana ilk kez ABD arabuluculuğunda doğrudan görüştü (Washington Post, 10.11.2026). ABD heyetine Witkoff ve Kushner liderlik etti. Rus heyetini 2022 İstanbul görüşmelerinden beri baş müzakereci olan Medinski yönetti; heyette Uşakov, GRU başkanı Kostyukov ve Dışişleri Bakan Yardımcısı Ryabkov vardı (ABC News, 10.11.2026).

Heyet bileşimi bir mesajdı: Ryabkov, Aralık 2021'de ABD ve NATO'ya sunulan iki taslak antlaşmanın müzakeresinde merkezi rol oynamıştı. Gündemin Avrupa güvenliğini de kapsaması, gözlemcilerce Rusya'nın Avrupa güvenliğinde daha fazla söz hakkı hedefine riskli bir jest olarak görüldü (Washington Post, 10.11.2026). **Kushner, Ukrayna, Rusya ve Avrupa'yı kapsayan yeni bir güvenlik çerçevesi istediklerini söyledi (Euronews, 11.11.2026).**

Tek somut sonuç, savaşın en büyük esir takasının ilke olarak kabulüydü; takasın her taraftan 1.000-1.500 kişiyi kapsayabileceği bildirildi (Al Jazeera, 11.11.2026). Bu, toprak ve güvenlik garantilerine dokunmayan alışılmış bir güven artırıcı önlem olarak okunabilir (The Week, 14.11.2026).

Avrupa neden dışlanıyor?

Avrupalı yetkililer Abu Dabi'ye gitti ama üçlü masaya alınmadı. **Lavrov, Avrupalıların "otelde oturabileceğini" söyledi ve Brüksel'in derhal ateşkes talebini reddetti (CBS/AP, 10.11.2026; Kyiv Post, 11.11.2026).** Dışlanmanın üç nedeni var:

1. **Rusya Avrupa'yı savaşın tarafı olarak görüyor.**
2. **Moskova, Avrupa güvenliğini Avrupalılar üzerinden ABD ile yeniden tasarlamak istiyor.**
3. **Avrupa, Rus sıralamasının tersine önce ateşkes ve güvence savunuyor.**

Dublin, 12-13 Kasım: Avrupa kapıyı zorluyor

Witkoff ve Kushner Abu Dabi'den Moskova'ya uçup Putin'e bilgi verdi, ardından Dublin yakınlarında Zelenski ile görüştü (Irish Examiner, 12.11.2026). Zelenski, Avrupalıların bir sonraki turda masada olacağını açıkladı (RTÉ, 13.11.2026).

- **Temsil formülü:** AB liderleri, Avrupa'yı E5 (İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Polonya) ve AB kurumlarının temsil etmesinde uzlaştı (RTÉ, 13.11.2026).
- **Finansman ve yaptırım:** Von der Leyen 22. yaptırım paketini ve Ukrayna'nın yaklaşık 70 milyar avroluk 2027 açığını kapatacak öneriyi 26-27 Kasım Avrupa Konseyi'ne getirecek (Interfax-Ukraine, 13.11.2026).
- **Kremlin'in şartı:** Peskov, genişletilmiş formata ancak Avrupalıların barışa katkıya hazır olduğu anlaşılınca karar verilebileceğini söyledi (Reuters, 13.11.2026).
- **Sıradaki adım:** 19 Kasım'da Berlin'de "isteklilerin koalisyonu" zirvesi; Merz hedefi 2027 savunma finansmanı ve ortak müzakere tutumu olarak tanımladı (Manila Times/AFP, 13.11.2026).

3. Rusya'nın talepleri: Katmanlı bir maksimalizm

Rusya toprak kazanımını ön koşul, Avrupa güvenlik düzenini ise asıl hedef yapıyor. Talepler, Abu Dabi'de dolaşıma sokulan 10 Kasım tarihli belge ile FT, NYT ve resmî açıklamalar ışığında altı katmanda incelenebilir.

Katman	Temel talep	Kaynak	Değerlendirme
Toprak	Donbas'ın tamamı ateşkes ön koşulu; nihai anlaşmada ek toprak	FT (United24, 06.11.2026)	Donbas kırmızı çizgiye yakın; "ek toprak" pazarlık payı
Askeri	NATO'dan vazgeçme, ordu tavanı, Batılı asker yasağı	The Week, 14.11.2026; TRT World, 08.01.2026	Batılı asker yasağı en sert ayrışma
Avrupa düzeni	NATO'nun 1997 konumlarına çekilmesi	Interfax-Ukraine/NYT, 11.11.2026	Büyük ölçüde pazarlık payı, çapa stratejisi
Siyasi	Rus dili, kilise, Zelenski'nin meşruiyeti	Carnegie, 09.02.2026	Taktiksel; kısmen AB azınlık haklarına çekilebilir
Ekonomik	Yaptırımların kalkması, varlıkların kontrolü	Meduza, 22.01.2026; CNN, 07.11.2026	Kısmen fiilen karşılanıyor
Süreç	Önce kapsamlı anlaşma, sonra ateşkes	CBS/AP, 10.11.2026	Zaman kazanma aracı

3.1. Toprak: Ön koşul ile nihai hedef arasındaki fark

Donbas'ın tamamı. 2026 boyunca değişmeyen temel talep, Ukrayna'nın Donetsk ve Luhansk'ta hâlâ kontrol ettiği kısımlardan çekilmesidir. Peskov ateşkes için Zelenski'nin ordusuna Donbas'ı terk etme emri vermesi gerektiğini söyledi (AFP/Naharnet, Temmuz 2026). Zelenski söz konusu alanın yaklaşık 9.000 km^2 olduğunu ve Ruslar için gelecekte yeni bir taarruzun sıçrama tahtası olacağını belirtmişti (Euronews, 13.08.2025). Bu alan Slovyansk-Kramatorsk kale hattını, yani Ukrayna'nın doğudaki savunma omurgasını içeriyor.

Ön koşulun yükseltilmesi. FT'ye göre Putin artık Donbas'tan çekilmeyi yalnızca ateşkes ön koşulu sayıyor; nihai anlaşmada NATO ülkelerinden gelecek her güvenlik güvencesi karşılığında ek toprak bekliyor (United24, FT'ye atıfla, 06.11.2026). Bu ciddi bir sertleşmedir: Haziran 2024'te Putin, Ukrayna dört bölgeden çekilip NATO hedefinden vazgeçtiği anda ateşkes ilan edeceğini söylemişti (Ukrainska Pravda, 14.06.2024). Şimdi Donbas çekilmesi yalnızca masaya oturmanın bedeli oldu.

Zaporijya ve Herson. Abu Dabi'de dolaşıma sokulan, gerçekliği teyit edilmemiş bir "non-paper"a göre Rusya işgal ettiği tüm toprakları elinde tutacak (The Week, 14.11.2026). Ancak Rusya 2022'de bu iki bölgeyi idari sınırlarıyla anayasasına dahil etti ve Putin Haziran 2024'te bu sınırların tamamından çekilme istedi (Ukrainska Pravda, 14.06.2024). FT'nin söz ettiği "ek toprak"ın Zaporijya ve Herson şehirlerini kapsayıp kapsamadığı belirsiz; bu belirsizlik bilinçli bir pazarlık kozudur.

Kırım ve tanıma biçimi. Kasım 2025'te sızan ABD'nin 28 maddelik planı, Kırım, Luhansk ve Donetsk'in ABD dahil fiilen (de facto) Rus olarak tanınmasını, Herson ve Zaporijya'nın temas hattında dondurulmasını öngörüyordu (Al Jazeera, 21.11.2025). Rusya ise hukuken (de jure) tanıma istiyor; çünkü yaptırımların kalıcı kalkmasının yolu bu. Ukrayna anayasası toprak devrini yasakladığı için de jure tanıma Kyiv için siyasi olarak imkânsız.

Değerlendirme: Yılda 117 km^2 kazanan bir ordunun kalan 9.000 km^2'yi zorla alması onlarca yıl sürer. Donbas, Putin'in iç kamuoyuna zafer diye sunabileceği asgari hedef olduğu için kırmızı çizgiye yakın. "Ek toprak" ise büyük olasılıkla Donbas'ı "orta yol" gibi göstermeye hizmet eden pazarlık payıdır.

3.2. Güvenlik ve askeri talepler: Ukrayna'nın etkisizleştirilmesi

NATO'dan vazgeçme ve tarafsızlık. Non-paper'a göre Ukrayna'nın AB üyeliğine ancak ortak savunma politikasının dışında kalırsa izin verilecek (The Week, 14.11.2026). 28 maddelik plan da Ukrayna'nın NATO'ya girmeyeceğini anayasasına yazmasını öngörüyordu (Al Jazeera, 21.11.2025).

Ordu tavanı. İstanbul 2022 taslağında Rusya Ukrayna ordusunu 85.000 askerle sınırlamak istemiş, Kyiv 250.000 önermişti (The New York Times, 15.06.2024). 28 maddelik plan tavanı 600.000 olarak belirledi (Al Jazeera, 21.11.2025); Cenevre revizyonunda bu 800.000'e çıkarıldı (Kyiv Independent, FT'ye atıfla). Abu Dabi non-paper'ı Batı silah tedarikinin durmasını ve Odesa ile Mıkolayiv limanlarının askerden arındırılmasını da istiyor (The Week, 14.11.2026).

Batılı askerlerin konuşlanmaması. Rusya'nın en tutarlı kırmızı çizgisi budur. Rus Dışişleri Bakanlığı, Paris deklarasyonu sonrası Ukrayna'ya gelecek Batılı birliklerin meşru hedef sayılacağını açıkladı (TRT World, 08.01.2026); Zaharova Temmuz'da bunu tekrarladı (US News/Reuters, 15.07.2026).

Nükleer boyut. Abu Dabi belgesi NATO nükleer paylaşımının sona ermesini ve İngiltere ile Fransa'nın Avrupa'ya verdiği nükleer güvencelerin geri çekilmesini istiyor; karşılığında Rusya nükleer silahlarını Belarus'tan çekmeyi öneriyor (The Week, 14.11.2026).

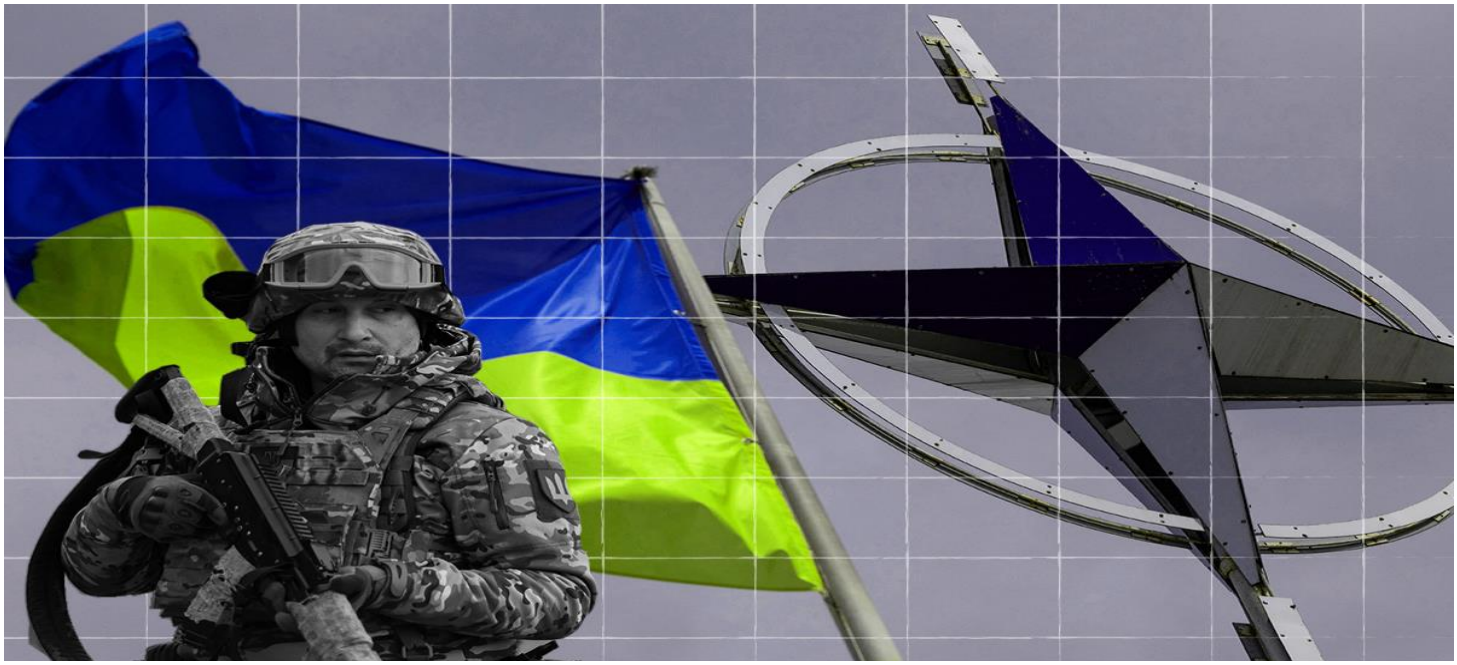
Değerlendirme: NATO üyeliğinden vazgeçme en esnek kalemdir; Ukrayna'nın bunu yakın vadede zaten elde etme şansı yok ve Ankara bildirgesi de üyelik takvimi içermiyor (NATO, 08.07.2026). Batılı asker yasağı ve ordu sınırlaması ise savaş sonrası güvenliğin özünü belirlediği için en sert ayrışma alanlarıdır. Batılı güvence olmadan Kyiv'in ateşkesi kabulü siyasi olarak mümkün görünmüyor; "güvence karşılığında daha fazla toprak" formülünün müzakereleri kilitlemesi bundandır.

3.3. Avrupa güvenlik mimarisi: Aralık 2021'e dönüş

NYT'nin elde ettiği 10 Kasım tarihli belgede Rusya, NATO'nun birliklerini 1997 konumlarına çekmesini istiyor (Interfax-Ukraine, NYT'ye atıfla, 11.11.2026). ECFR'ye göre Aralık 2021 taslakları şunları içeriyordu: NATO genişlemesinin durması, NATO duruşunun 1997'ye geri çekilmesi, NATO dışındaki eski Sovyet devletleriyle askeri iş birliğinin yasaklanması, orta menzilli füze yasağı ve ABD nükleer silahlarının Avrupa'dan çekilmesi (ECFR, 13.11.2026).

Abu Dabi versiyonu daha ileri gidiyor: Finlandiya'nın NATO üyeliğinin geri alınması, Baltık ülkelerinde ittifak üslerinin yasaklanması ve Moldova'nın federalleştirilmesi (The Week, 14.11.2026). Peskov sonradan Finlandiya talebini yalanladı; bu, kalemlerin bir "deneme balonu" olabileceğini gösteriyor (The Week, 14.11.2026). ABD temsilcileri durumun 2021'den beri değiştiğini vurguladı (Liga.net, NYT'ye atıfla).

Değerlendirme: Bu katman asıl hedefi açığa çıkarıyor. ECFR'ye göre Rusya, ABD'nin Avrupa'daki taahhüdünü azaltacak biçimde düzeni revize etmek ve Avrupa güvenliği üzerinde veto elde etmek istiyor (ECFR, 13.11.2026). Avrupa için kesin kırmızı çizgidir: Kallas talepleri bir tuzak, Tusk Polonya'ya doğrudan tehdit olarak niteledi (The Week, 14.11.2026). Viyana Antlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nin 34. maddesine göre üç taraf arasında yapılacak bir anlaşma üçüncü devletleri rızaları olmadan bağlayamaz. Bu talepler, tartışmanın çerçevesini belirleyen ve gündemi ateşkesten uzaklaştıran bir çapa işlevi görüyor.

3.4. Siyasi ve iç talepler: Ukrayna'nın kimliğine müdahale

Putin'in Haziran 2024 şartları arasında Rusça konuşan nüfusun hakları da vardı (Global News, 14.06.2024). 28 maddelik plan, Ukrayna'nın dini hoşgörü ve dilsel azınlıklara ilişkin AB kurallarını benimsemesini öngörüyordu (Al Jazeera, 21.11.2025).

Carnegie'den Vladislav Gorin'e göre Putin'in Zelenski'yi sürekli gayrimeşru ilan etmesi, onun anlaşma imzalama yetkisi olmadığı imasını taşıyor; Putin'in açıklanmayan asıl hedefi Kyiv'de rejim değişikliği (Carnegie Politika, 09.02.2026). Yine de Kremlin, Zelenski'nin seçim için 60 günlük ateşkes önerisini reddetti (US News/Reuters, 12.10.2026). Seçim isteyip seçimin yapılabileceği ateşkesi reddetmek, talebin ilkesel değil taktiksel olduğunu gösteriyor.

3.5. Ekonomik talepler: Yaptırımlar, varlıklar ve enerji

Putin Haziran 2024'te yaptırımların kalkmasının barış anlaşmasına dahil edilmesini istedi (RFE/RL, 14.06.2024). 28 maddelik plan yaptırımların aşamalı kaldırılmasını ve Rusya'nın G8'e davetini öngörüyordu (Al Jazeera, 21.11.2025). Putin Ocak 2026'da ABD'deki dondurulmuş varlıklardan 1 milyar doları Trump'ın "Barış Kurulu"na aktarmayı önerdi (Meduza, 22.01.2026); bu, varlıkları Ukrayna'ya tazminat yerine Rusya'nın söz sahibi olduğu bir yeniden inşa aracına çevirme girişimidir.

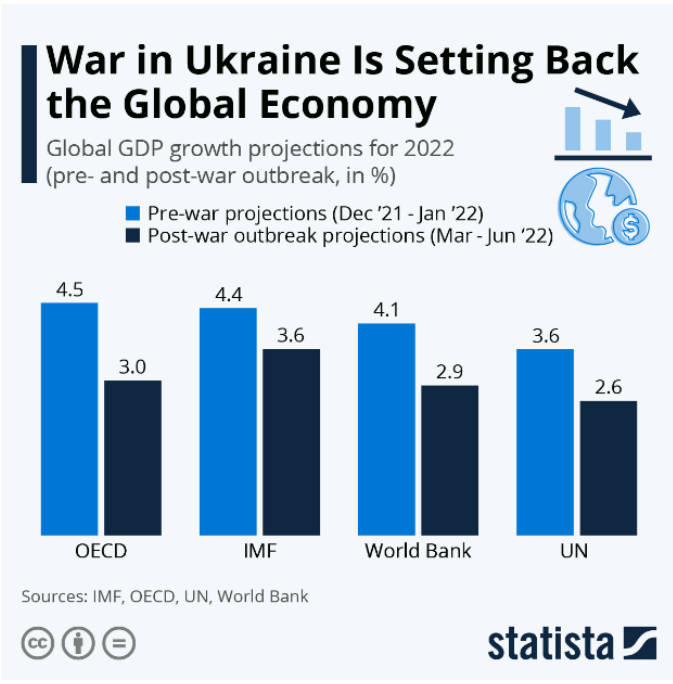
Bazı ekonomik talepler fiilen karşılanmaya başladı. Trump, Kongre'nin geçirdiği Rusya yaptırımlarından feragat etti (AP, 19.10.2026). 9 Ekim'deki Trump-Putin anlaşması Rus mazotunun küresel piyasaya satışını öngörüyordu; ancak hukuki risk nedeniyle tankerler ABD'de alıcı bulamadı (CNN, 07.11.2026). Yine de Rusya'nın mazot ihracatı Ekim'de Eylül'e göre iki katına çıktı (Liga.net, FT/Kpler'e atıfla).

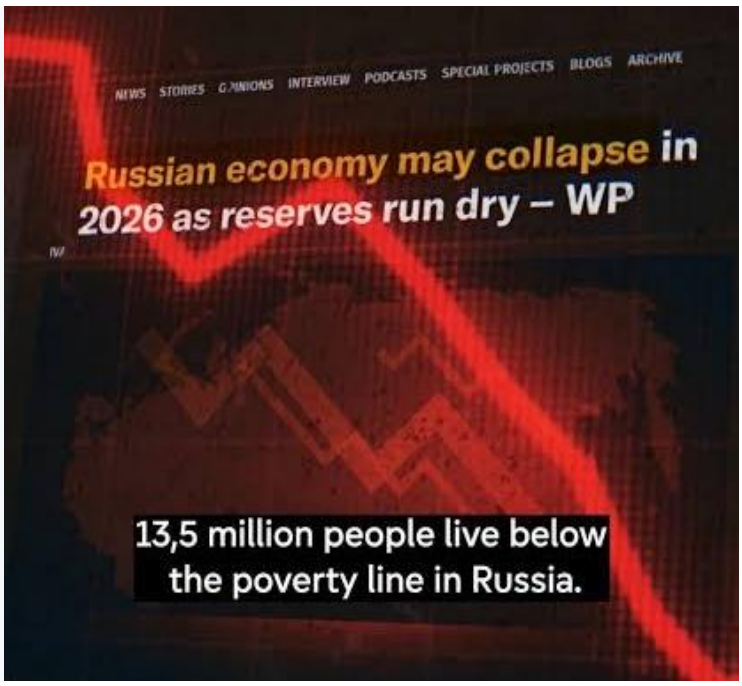
Değerlendirme: Washington tavizleri anlaşmadan önce vermeye başladı; bu Rusya'nın kaldıracını artırıyor. Ancak dondurulmuş varlıkların büyük bölümü ve AB yaptırımları Avrupa'nın elinde. Yaptırımların kalıcı kalkması Avrupa'nın rızasını gerektiriyor; bu da Avrupa'yı masaya sokmanın en güçlü gerekçesi.

3.6. Süreç talepleri: Sıralama her şeydir

- **Önce anlaşma, sonra ateşkes:** Lavrov derhal ateşkes talebini reddetti (CBS/AP, 10.11.2026); Peskov "ateşkes değil, uzun vadeli barış" istediklerini söyledi (US News/Reuters, 12.10.2026).
- **Parçalı ateşkeslerin reddi:** Rusya, Türkiye ve BM'nin ilettiği sınırlı Karadeniz ateşkesini reddetti (Atlantic Council, 09.10.2026); Türkiye, Hindistan ve Mısır önerileri de sonuçsuz kaldı (Hürriyet Daily News).
- **Avrupa'ya şartlı davet:** Avrupa'nın katılımını bir taviz gibi sunup karşılığında yaptırım ya da asker konuşlanması konusunda esneklik beklemek (Reuters, 13.11.2026).

4. Ekonomi ve enerji: Yorulan bir savaş ekonomisi

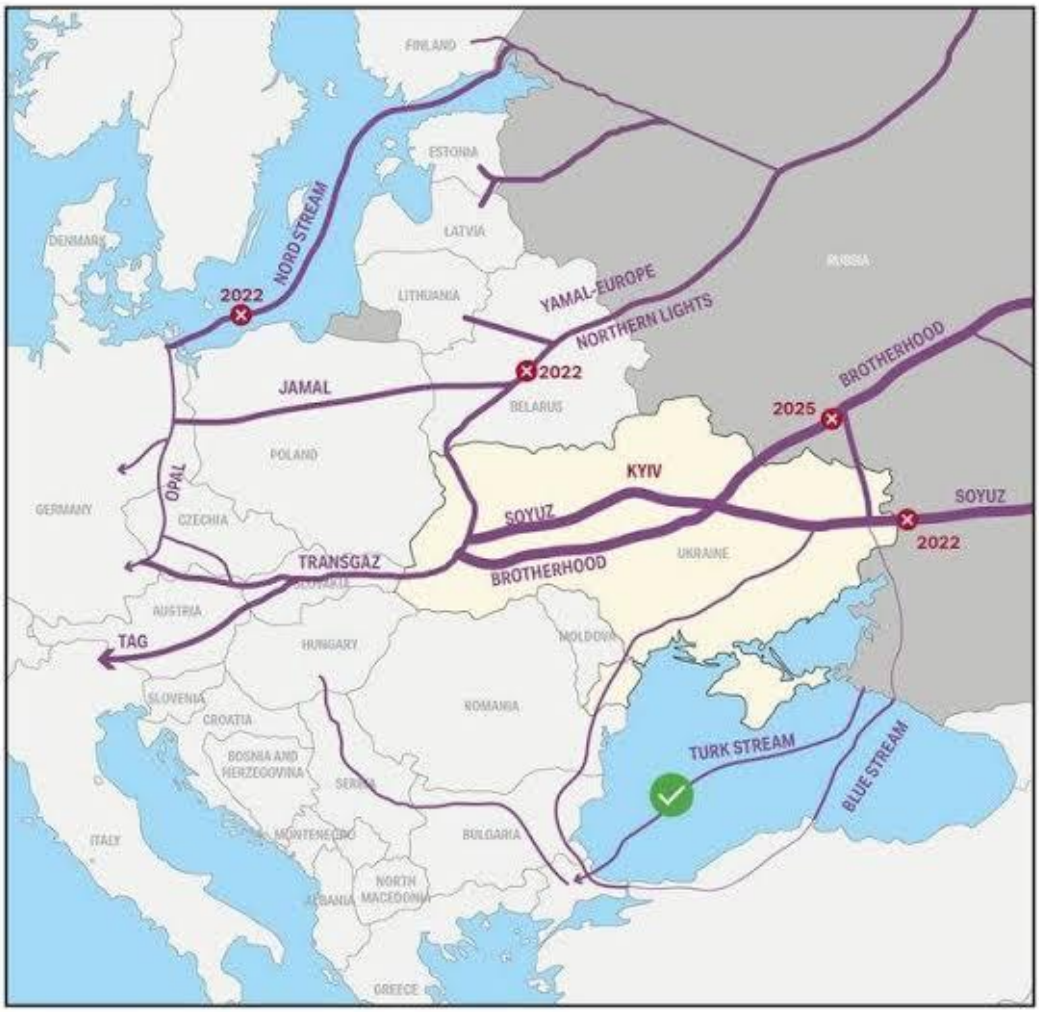

Rusya federal bütçesi Ocak-Ekim 2026'da 5,23 trilyon ruble (GSYİH'nin %2,3'ü) açık verdi; tüm yıl için planlanan açık 3,79 trilyon ruble idi (Interfax, 10.11.2026). Petrol ve gaz gelirleri yıllık %14,1 düşüşle 6,44 trilyon rubleye geriledi, petrol-gaz dışı gelirler ise %19,1 arttı (Interfax, 10.11.2026). Rus Maliye Bakanlığı petrol-gaz gelirlerinin GSYİH'ye oranının 2026'daki %3,3'ten 2029'da %2,7'ye ineceğini öngörüyor (WAM, 04.10.2026).

Rusya ekonomisi çökmüyor ama kronik açıkla yaşamaya hazırlanıyor. Bu Putin'in kış kampanyasıyla tavizleri hızlandırma çabasının nedenlerinden biri.

Avrupa'nın kopuşu kalıcılaşıyor. AB'nin 2026/261 sayılı Tüzüğüne göre uzun vadeli Rus LNG sözleşmeleri 1 Ocak 2027'de, uzun vadeli boru hattı sözleşmeleri 30 Eylül 2027'de yasaklanıyor; depolama riskinde 1 Kasım 2027'ye uzatma mümkün (AB Konseyi, 26.01.2026; Avrupa Parlamentosu OEIL, 2026). Rus petrolünün de 2027 sonuna kadar aşamalı kaldırılması hedefleniyor. Türkiye için bu, TürkAkım üzerinden AB'ye akışların geleceğini doğrudan etkileyecek bir gelişme.

Ukrayna'nın dayanıklılığı Avrupa bütçesine bağlı. Ukrayna'nın 2027 için yaklaşık 70 milyar avroluk finansman açığı var (RTÉ, 13.11.2026). NATO'nun Ankara'da 2026 için 70 milyar avroluk askeri destek ve 2027'de en az aynı seviye taahhüdü (NATO, 08.07.2026) bu açığın askeri ayağını kısmen karşılıyor. Ancak gelecek finansman kaynakları belirsiz.

5. Karadeniz ve Baltık: Savaşın deniz cepheleri

Karadeniz: Dünyanın en ölümcül deniz yolu

Karadeniz, dünyanın en tehlikeli ticari deniz yollarından biri haline geldi (GMK Center/FT, 26.10.2026). Temmuz-Eylül döneminde 387 gemi saldırıya uğradı; Büyük Odesa limanları Eylül'de 10'dan az gemi ağırladı, Temmuz'da bu sayı 400'e yakındı (GMK Center/FT, 26.10.2026). Odesa limanlarına uğrayan gemilerin yaklaşık %40'ı Türk şirketlerine ait (Atlantic Council, 2026).

- **Rusya'nın reddi:** Moskova Türkiye ve BM'nin ilettiği sınırlı Karadeniz ateşkesini "parça parça düzenlemeler" diyerek reddetti (Atlantic Council, 09.10.2026). Peskov, Ukrayna'ya deniz yoluyla askeri malzeme ve yakıt ulaşmasını engellemeyi sürdüreceklerini söyledi (Hürriyet Daily News).
- **Taşma etkisi:** Ambrey'e göre tehdit Ekim başında Romanya ve Bulgaristan'ın münhasır ekonomik bölgelerine genişledi (Seatrade Maritime, 07.10.2026). 15 Kasım'da Ukrayna'ya giden bir kargo gemisi Romanya karasularında dronla vuruldu (Kyiv Post, 15.11.2026).
- **Ukrayna'nın karşı hamlesi:** Ukrayna, Kasım 2025'ten beri Türkiye kıyıları açığında Rus gölge filo tankerlerini vuruyor (Kyiv Post, 2026; Windward, 2026).

Değerlendirme: Montrö, Türkiye'nin savaşan tarafların savaş gemilerinin Boğazlar'dan geçişini kısıtlamasını sağlıyor (Al-Monitor, 08.2026). Çatışmanın Romanya ve Bulgaristan sularına taşması NATO içinde daha fazla deniz varlığı taleplerini artırabilir; bu, Ankara'nın Montrö'nün ruhunu koruma çıkarıyla gerilim yaratabilir. Rusya'nın Odesa ve Mikolayiv'in askerden arındırılmasını istemesi ise Karadeniz'de Rus deniz üstünlüğünü kalıcılaştırma hedefini gösteriyor; bu, Türkiye'nin tek bir gücün Karadeniz hakimiyetine karşı tarihsel denge politikasıyla çelişir.

Baltık: Savaşın kuzey cephesi

11 Kasım'da, Ukrayna'nın Rusya'ya saldırıları sırasında en az dört dron Baltık ülkelerinin hava sahasına girdi ve NATO jetleri havalandı; hedef şaşıran dronlar bu yıl Letonya'da bir hükümetin çökmesine bile yol açmıştı (Al-Monitor/Reuters, 11.11.2026).

ACLED'e göre gölge filo yalnızca yaptırım delme aracı değil; kablo hasarı ve kritik altyapı üzerinde dron faaliyetine imkân veren bir hibrit savaş platformudur (ACLED, 22.05.2026). AB'nin yaptırım listesindeki gölge filo gemisi sayısı 21. paketle 670'i aştı (Grosswald, 2026). NATO'nun Baltic Sentry misyonu deniz altı altyapıyı korumayı hedefliyor.

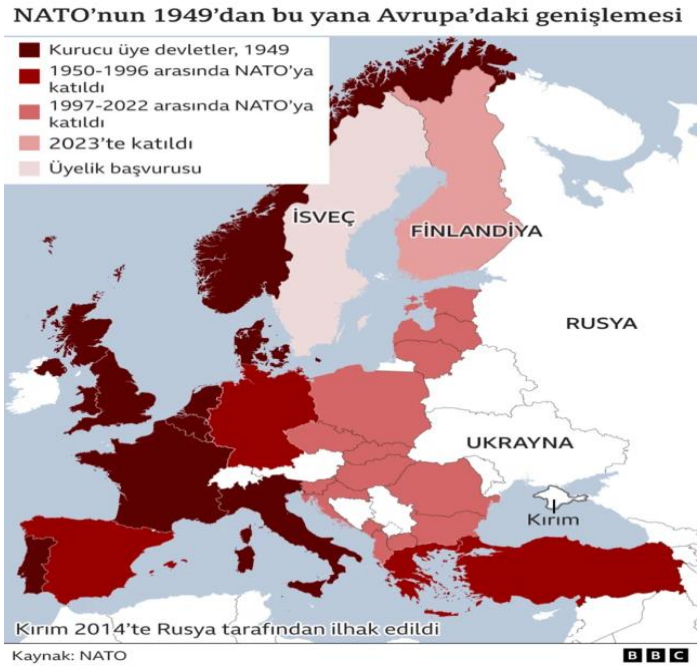

Değerlendirme: Baltık, Abu Dabi taleplerinin somut aynasıdır. Moskova bölgede NATO varlığının azalmasını isterken, dron olayları ve sabotajlar NATO'nun varlığını artırma ihtiyacını doğuruyor.

6. Büyük güçlerin yaklaşımları

NATO: Uzun vadeli tehdit, üyelik takvimi yok

Ankara Zirvesi Bildirgesi (8 Temmuz 2026) kolektif savunmayı ve 5. Madde'yi teyit etti, savunma harcamalarında %5 taahhüdünü sürdürdü (NATO, 08.07.2026). Rusya Avrupa-Atlantik güvenliği için uzun vadeli tehdit olarak tanımlandı ve Ukrayna'nın üyeliği için yol haritası verilmedi (IDSA, 2026). NATO'nun stratejisi Rusya'yı caydırmak ve Ukrayna'yı üye yapmadan silahlandırmak; 1997 talebini ise kesinlikle reddediyor.

ABD: İşlemsel diplomasi ve zaman baskısı

Trump yönetimi Ukrayna'yı enerji fiyatları ve iç siyasetle bağlantılı bir maliyet-fayda hesabı olarak görüyor; mazot anlaşması, yaptırım muafiyeti ve Starshield kısıtlamaları bunun örnekleri (AP, 19.10.2026). 3 Kasım ara seçimlerinde Demokratlar iki meclisi de kazandı (CNBC, 04.11.2026), ama vetoyu aşacak üçte iki çoğunlukları yok (Al Jazeera, 05.11.2026). **Yeni Kongre Ocak'ta göreve başlamadan önce Trump'ın Ukrayna'yı hızlı bir anlaşmaya zorlaması bekleniyor** (Al Jazeera, 08.11.2026).

Brookings'ten Jonathan Czin'e göre Putin ve Şi, Trump'ın kaldıracının zamanından hızlı tükendiğini biliyor (Brookings, 12.11.2026). Bu, Moskova için acele etmemenin gerekçesi.

Rusya: Zaman kazanmak, masada kazanmak

Rusya'nın stratejisi iki ayaklı: Müzakereleri uzatıp Trump'ın zaman baskısından yararlanmak ve kış kampanyasıyla Ukrayna'nın direncini kırmak. FT'ye göre Moskova, odağı topraktan güvenlik garantilerine kaydırmayı görüşmeleri uzatmanın aracı olarak görüyor (Censor.net, FT'ye atıfla). **Özünde Putin, ABD ile doğrudan bir "büyük güç" pazarlığı yaparak Avrupa'yı ve Ukrayna'yı ikincil konuma itmeyi hedefliyor.**

ABD'nin Çin yaklaşımı

Ukrayna'nın geleceğini anlamak için ABD'nin Çin politikasını esas almak gerekir. Trump Mayıs'taki Pekin zirvesinde Şi'den Putin'i masaya geri getirmesini istedi (SCMP, Haziran 2026). Bir gözlemciye göre iki taraf "stabilize edilmiş bir çıkmaza" oturdu ve Şi Tayvan'ı ilişkinin en önemli meselesi olarak öne çıkardı (Kyiv Post, Mayıs 2026). Şi Eylül'de Washington'u ziyaret etti; ticaret ateşkesi Ocak 2027'ye uzatıldı (Brookings, 12.11.2026).

Şenzen üçlüsü. APEC kapsamında 18-19 Kasım'da Şenzen'de bir Trump-Şi-Putin görüşmesi gündemde. Beyaz Saray görüşmenin nükleer silah kontrolüne odaklanacağını açıkladı; bu, New START'ın Şubat 2026'da sona ermesine bir yanıt (CNN, 13.11.2026). Putin ise Ukrayna'yı Kyiv'in olmadığı bir masada görüşmek istiyor (Korea Times, 07.11.2026). Analistlere göre bu görüşme Moskova için büyük bir kazanım olur, ama Pekin'in tavrı net değil (Al Jazeera, 06.11.2026). Brookings'ten Ryan Hass'a göre Çin nükleer paritenin yakınına gelmeden silah kontrolüne girmeye istekli değil (Brookings, 12.11.2026).

"Ters Kissinger" neden işlemiyor? Bu fikir, 1970'lerde Sovyetler'e karşı Çin'e açılmanın tersine, Rusya'yı Çin'den koparmak için Moskova'ya taviz vermeyi öngörüyor. Kanıtlar aksini gösteriyor: Şi ve Putin 2013'ten beri 40'tan fazla kez görüştü ve Amerikan liderliğini zayıflatma arzusunu paylaşıyor (Brookings, 12.11.2026). **Czin'e göre böyle bir görüşme en kötü senaryoda Doğu Avrupa'nın Rus çıkarlarına göre bölündüğü yeni bir Yalta'ya zemin hazırlayabilir** (Brookings, 12.11.2026).

Değerlendirme: ABD'nin Çin yaklaşımı Ukrayna'yı iki yönden etkiliyor. Birincisi, Trump'ın Çin'le istikrar ve silah kontrolü arayışı Rusya'yı "kazanılması gereken" bir ortak gibi konumlandırıyor ve Moskova'ya kaldıraç veriyor. İkincisi, Rusya-Çin ekseni kopmadıkça ABD'nin Rusya'ya tavizlerinin stratejik karşılığı yok. Rusya, ABD ile Çin arasında denge kurarak iki taraftan da kazanç sağlıyor. Üçlünün görüntüsü, ABD müttefiklerine en çok Ukrayna ve Tayvan'da hissedilecek soğuk bir mesaj gönderecek (Brookings, 12.11.2026).

7. Gelecek senaryoları

Senaryo	Olasılık	Ana tetikleyici	Ana engel
Müzakere ederken savaşmak	~%55	Avrupa'nın dahil olduğu uzun müzakere	Donbas ön koşulu ile Ukrayna'nın güvence şartı arasında köprü yok
Çerçeve anlaşma, "Kore tipi" ateşkes	~%20	Trump'ın Ocak öncesi sonuç baskısı, kış enerji krizi, Rus bütçe sıkıntısı	Rusya'nın Batılı asker itirazı
ABD'nin geri çekilmesi, Kyev'e dayatılan anlaşma	~%15	Trump'ın sabrının tükenmesi	Demokrat Kongre ve Avrupa direnci
Tırmanma ve NATO topraklarına taşma	~%10	Baltık'ta ya da Karadeniz'de ölümlü bir olay	Tarafların doğrudan çatışmadan kaçınması

En muhtemel senaryo: "Müzakere ederken savaşmak"

Avrupa'nın E5 ve AB kurumları formülüyle dahil olduğu müzakereler 2027 baharına kadar sürer. Esir takasları, Oleşki benzeri yerel ateşkesler ve belki sınırlı bir enerji ateşkesi gibi küçük anlaşmalar çıkar, ama kapsamlı ateşkes sağlanamaz. Rusya enerji altyapısını, Ukrayna Rus rafinerilerini ve gölge filoyu vurmaya devam eder; kara cephesi büyük ölçüde donmuş kalır.

Gerekçeler:

1. Rusya'nın Donbas'ı ateşkes ön koşulu sayması ile Ukrayna'nın güvence olmadan çekilmeyi reddetmesi arasında köprü yok.
2. Avrupa güvenlik mimarisi talepleri Avrupa ve üçüncü ülkeler için kabul edilemez.
3. Putin, Trump'ın zaman baskısının ve kış harkatının daha iyi koşullar sağlayacağını hesaplıyor.
4. Çin'in silah kontrolüne direnci Şenzen'den büyük bir paket çıkmasını engelliyor.
5. Kremlin'in Avrupa'nın katılımını şarta bağlaması süreci yavaşlatıyor.

Türkiye için çıkarımlar

1. **Seyrüsefer güvenliği birincil çıkardır.** Moratoryum önerisinin reddi, Ankara'nın tek başına arabuluculuk kapasitesinin sınırlarını gösteriyor.
2. **Montrö dengesi:** Çatışmanın NATO üyelerinin sularına taşması Karadeniz'de daha fazla NATO deniz varlığı taleplerini artıracak; Montrö'yü korumak ittifak içinde dikkatli diplomasi gerektiriyor.
3. **Enerji:** AB'nin 2027 boru hattı yasağı TürkAkım üzerinden AB'ye akışları etkileyecek; bu, enerji merkezi stratejisi için hem risk hem de LNG ve Azerbaycan gibi alternatifler için fırsat.
4. **Diplomatik konum:** İstanbul 2022'nin mekânı ve Ankara Zirvesi'nin ev sahibi Türkiye, Abu Dabi, Cenevre ve Şenzen'in öne çıkmasıyla arabuluculukta gerilese de ateşkes sonrası Karadeniz düzenlemelerinde (mayın temizleme, seyrüsefer gözetimi) vazgeçilmez rol üstlenerek bu konumu geri kazanabilir.

Sonuç: Düzen pazarlığının bedeli

Rusya sahada kazanamıyor ama masada kaybetmiyor. Kremlin'in Abu Dabi'deki katmanlı maksimalizmi Donbas'ı ateşkesin bedeli, Ukrayna'nın askeri etkisizleştirilmesini barışın bedeli, Avrupa güvenlik mimarisinin yeniden yazılmasını ise "kök nedenlerin" çözümü olarak tanımlıyor. Bu talepler askeri gerçeklikle uyumlu değil; ancak Washington'un aceleci tutumu, Avrupa'nın masa dışında kalması ve Çin-Rusya ekseninin sağlamlığı Moskova'ya bu açığı diplomasiyle kapatma umudu veriyor.

Önümüzdeki aylarda üç değişken belirleyici olacak:

- **Ukrayna'nın enerji sisteminin kışı atlatıp atlatamayacağı,**
- **Avrupa'nın 19 Kasım Berlin ve 26-27 Kasım Brüksel toplantılarında finansman ve ortak müzakere pozisyonu üretip üretemeyeceği,**
- **Trump'ın Şenzen'de nükleer silah kontrolü gündemine ne ölçüde bağlı kalacağı.**

KAYNAKÇA:

Resmî belgeler

- AB Konseyi, "Russian gas imports: Council gives final green light to a stepwise ban", 26.01.2026 — bağlantı
- Avrupa Parlamentosu OEIL, Regulation (EU) 2026/261 özeti, 2026 — bağlantı
- Beyaz Saray, "First Lady Melania Trump Secures Ceasefire Localized to Oleshky", 23.10.2026 — bağlantı
- NATO, "The Ankara Summit Declaration", 08.07.2026 — bağlantı

Düşünce kuruluşları ve analizler

- ACLED, "Russia's shadow fleet presents sustained hybrid war threat at sea", 22.05.2026 — bağlantı
- Atlantic Council, "Russia has rejected another Black Sea ceasefire. What next?", 09.10.2026 — bağlantı
- Atlantic Council, Türkiye'nin Karadeniz deniz güvenliği stratejisi, 2026 — bağlantı

- Brookings, "Trump, Xi, and Putin: What to expect from the APEC summit", 12.11.2026 — bağlantı
- Carnegie Politika (V. Gorin), Rusya'nın yeni müzakere talepleri, 09.02.2026 — bağlantı
- ECFR (F. Wesslau), "After Abu Dhabi: How Europeans must reframe the European security debate", 13.11.2026 — bağlantı
- GMK Center (FT'ye atıfla), "Black Sea has become the world's most dangerous shipping route", 26.10.2026 — bağlantı
- Grosswald, "Baltic Sea Security Tracker", 2026 — bağlantı
- IDSA, "The 2026 NATO Summit in Ankara: An Analysis", 2026 — bağlantı
- ISW, Russian Offensive Campaign Assessment, 16.10.2026 — bağlantı
- ISW, Russian Offensive Campaign Assessment, 21.10.2026 — bağlantı
- Seatrade Maritime, "Black Sea threat expands west to Romanian and Bulgarian waters", 07.10.2026 — bağlantı
- Windward, "Russian dark fleet tankers seek shelter along Turkish coast", 2026 — bağlantı

Haber ajansları ve gazeteler

- ABC News, "Russia, Ukraine and US meet for Abu Dhabi talks", 10.11.2026 — bağlantı
- AFP/Naharnet, "Russia renews hardline demands for ending Ukraine war", Temmuz 2026 — bağlantı
- Al Jazeera, "Trump's 28-point Ukraine plan in full", 21.11.2025 — bağlantı
- Al Jazeera, "Melania or the Pope: Who brokered the Oleshky ceasefire?", 27.10.2026 — bağlantı
- Al Jazeera, "Iran, Gaza, Ukraine: What will US midterm results mean?", 05.11.2026 — bağlantı
- Al Jazeera, "Russia's land gains in Ukraine dwindle as its diesel goes unsold", 06.11.2026 — bağlantı
- Al Jazeera, "What a Trump-Xi-Putin summit could mean", 06.11.2026 — bağlantı
- Al Jazeera, "Democrats' congressional win could strengthen Ukraine's hand", 08.11.2026 — bağlantı
- Al Jazeera, "Russia-Ukraine talks in Abu Dhabi end with prisoner exchange agreement", 11.11.2026 — bağlantı
- Al-Monitor, "Passage of ships in Black Sea continues smoothly, Turkish officials say", Ağustos 2026 — bağlantı
- Al-Monitor/Reuters, "Baltic nations, Finland issue overnight drone warnings", 11.11.2026 — bağlantı
- AP (KSAT), "US ties with Ukraine hit new low", 19.10.2026 — bağlantı
- CBS News/AP, "No signs of progress as U.S.-Russia-Ukraine talks get underway in Abu Dhabi", 10.11.2026 — bağlantı
- Censor.net (FT'ye atıfla), "Putin demands Donbas, threatens Ukraine's infrastructure" — bağlantı
- CNBC, "Democrats 2026 midterm election results", 04.11.2026 — bağlantı
- CNN, Rus mazotu ve ABD yaptırımları, 07.11.2026 — bağlantı
- CNN, Trump-Putin-Şi görüşmesi, 13.11.2026 — bağlantı
- Euronews, "Zelenskyy warns Russia wants rest of Ukraine's Donetsk region", 13.08.2025 — bağlantı
- Euronews, "Peace talks enter second day with territory and security guarantees in focus", 11.11.2026 — bağlantı
- Global News, Putin'in ateşkes koşulları, 14.06.2024 — bağlantı
- Hürriyet Daily News, "Russia rejects limited Black Sea truce" — bağlantı
- Interfax, Rusya federal bütçe verileri, 10.11.2026 — bağlantı
- Interfax-Ukraine, NYT'nin elde ettiği Rus talepleri belgesi, 11.11.2026 — bağlantı
- Interfax-Ukraine, 22. yaptırım paketi ve 2027 finansmanı, 13.11.2026 — bağlantı
- Irish Examiner, Witkoff-Kushner-Zelenski görüşmesi, 12.11.2026 — bağlantı
- Korea Times, "China confirms discussions on historic Xi-Trump-Putin meeting", 07.11.2026 — bağlantı
- Kyiv Independent (FT'ye atıfla), "Kyiv, US agree to cap Ukraine's military at 800,000" — bağlantı
- Kyiv Post, "Drone damages Russian 'shadow fleet' oil tanker in Black Sea", 2026 — bağlantı
- Kyiv Post, "China-US Jaw-Jaw", Mayıs 2026 — bağlantı
- Kyiv Post, "Second day of Abu Dhabi peace talks comes to an end", 11.11.2026 — bağlantı
- Kyiv Post, enerji ateşkesi ve Starshield, 14.11.2026 — bağlantı
- Kyiv Post, Romanya sularında vurulan kargo gemisi, 15.11.2026 — bağlantı
- LB.ua (Reuters'a atıfla), Rus enerji gelirleri ve üretimi, 05.10.2026 — bağlantı
- Liga.net (NYT'ye atıfla), Abu Dabi'deki Rus talepleri belgesi — bağlantı
- Liga.net (FT/Kpler'e atıfla), mazot anlaşması ve Rus ihracatı — bağlantı
- Manila Times/AFP, "Ukraine's allies to meet in Berlin next week", 13.11.2026 — bağlantı
- Meduza, Putin'in "Barış Kurulu"na 1 milyar dolar önerisi, 22.01.2026 — bağlantı
- Modern Diplomacy, "Russia draws red line on territory as peace talks yield no breakthrough", 26.01.2026 — bağlantı
- NV (FT'ye atıfla), "Putin expects even more Ukrainian territory", 06.11.2026 — bağlantı
- Reuters (Yahoo News), "Russia says Europeans can join Ukraine peace talks if they show readiness to contribute", 13.11.2026 — bağlantı
- RFE/RL, Putin'in barış koşulları, 14.06.2024 — bağlantı
- RTÉ, "Europe selects negotiating team for Ukraine talks", 13.11.2026 — bağlantı
- SCMP, "Trump personally called for China's help to end Ukraine war", Haziran 2026 — bağlantı
- The Moscow Times, "Zelensky says Starshield speed limited again", 12.11.2026 — bağlantı
- The New York Times, 2022 İstanbul taslağına ilişkin interaktif haber, 15.06.2024 — bağlantı
- The Week, "What are Russia's hardened demands for ending Ukraine war?", 14.11.2026 — bağlantı
- TRT World, Rusya'nın Batılı birliklere ilişkin uyarısı, 08.01.2026 — bağlantı
- Ukrainska Pravda, Putin'in Haziran 2024 şartları, 14.06.2024 — bağlantı
- Ukrinform (ISW verisi), Rus kuvvetlerinin son altı aydaki net toprak kaybı — bağlantı
- United24 Media, "Putin claims 6,500 km² seized; the reality is 45 times smaller", 03.10.2026 — bağlantı
- United24 Media (FT'ye atıfla), "Putin now wants more Ukrainian territory beyond Donbas", 06.11.2026 — bağlantı
- US News/Reuters, Batılı birliklerin meşru hedef sayılması, 15.07.2026 — bağlantı
- US News/Reuters, Kremlin'in 60 günlük ateşkesi reddi, 12.10.2026 — bağlantı
- WAM, "Russia's oil and gas revenues to fall to 2.7% of GDP in 2029", 04.10.2026 — bağlantı
- Washington Post, "Russia and Ukraine begin U.S.-backed peace talks in Abu Dhabi", 10.11.2026 (tam metne erişilemedi; özetten atıf) — bağlantı